

DÉMON TVOŘIVOSTI

Michal Maršálek

Psychiatrická nemocnice Bohnice

**SANTIAGO
COSTADRAVA**

FRANK GEHRY

CO JE TO KREATIVITA?

Mentální procesy vedoucí k řešením, nápadům, konceptualizacím, uměleckým formám, teoriím nebo produktům, jež jsou jedinečné nebo nové.

Carter, Russel, 2002

TVOŘIVOST A MÚZY - I

■ Tvůrce světa se dotázal pomocníku, co by ještě mělo být po dokončení světa stvořeno. Odpověděli, že bytosti, které by na dokončený svět upozorňovali a chválili ho.

Filon Alexandrijský, 5. st. př. n. l.

■ Devět Múz, dcer Dia a bohyně paměti Mnémosyny. Zeus obcoval s bohyní 9 dní. Po každé noci se mu pak narodila jedna dcera.

Hesiodos, Theogonie, 7. stol. př. n. l.

■ Počet Múz neustálený (3 – 12).

TVOŘIVOST A MÚZY II

Hesiodos jako prostý pastevec potkal na kopci Holikón Múzy, které mu vnukly básně, které pak napsal.

Hesiodos, Theogonie, 7. stol. př. n. l.

Líbání Múzou – náhlý vhled do básně, kterou pak zaznamená. Básník naslouchající. Často pocit novosti i pro autora. Psaní ve stavu vytržení.

Hesiodos, Theogonie, 7. stol. př. n. l.

Nemohou žít písně pijáků vody.

Vergilius

INSPIRACE VYVOLÁVANÁ RITUÁLY

■ **Friedrich Schiller** při psaní vdechoval vůni nahnilých jablek, která si dával do zásuvky pracovního stolu. Posledních 2 kroků tvůčícího procesu u obrazu Křik dosaženo homospaciálním postupem.

■ **Pavel Šrut** snědl karjíček silně posoleného chleba.

■ **Mikuláš Medek** si lehal na desku stolu hlavou v přesně vyvořené pozici.

CO JE TO KREATIVITA?

SCHOPNOST

- Vytvořit něco nového
- Vytvořit něco kombinací, změnou, replikací existujícího

POSTOJ

- Souhlas, přijetí změny
- Ochota hrát si s nápady
- Flexibilita v přístupu

PROCES

- Systematická práce
- Kontinuální úvahy na generování řešení
- Prostor pro improvizaci
- Řád

Edvard
Munch:
Křik, 1893

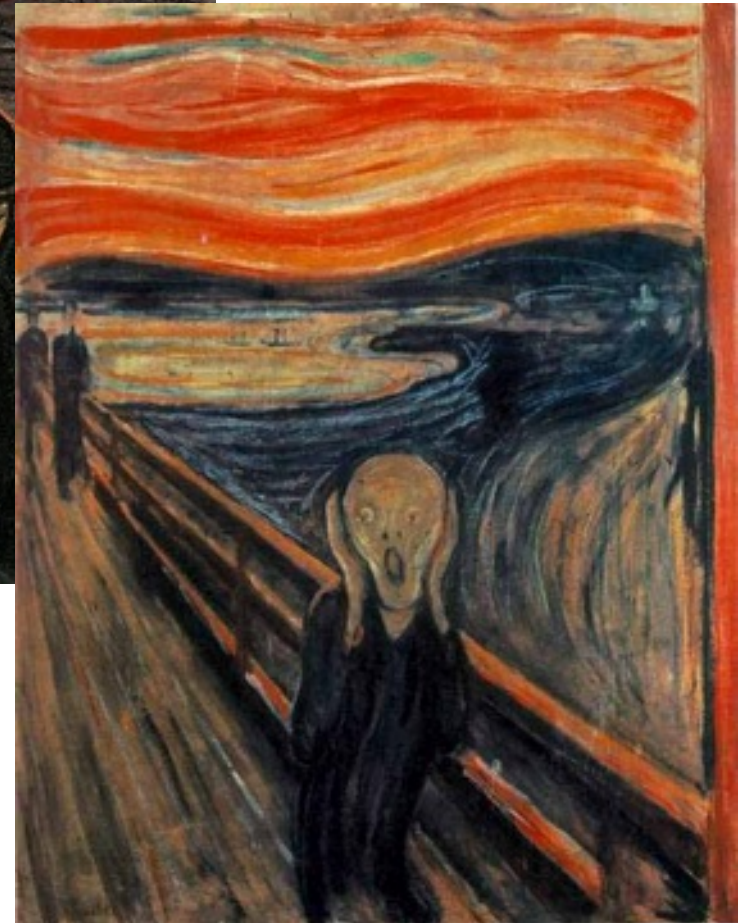

1892

1892

Muž přestává sledovat křik
přírody –
stává se křikem.

1893

HOMOSPACIÁLNÍ PROCES A TVŮRČÍ GENIALITA

■ Posledních 2 kroků tvůčícího procesu u obrazu Křik dosaženo homospaciálním postupem.

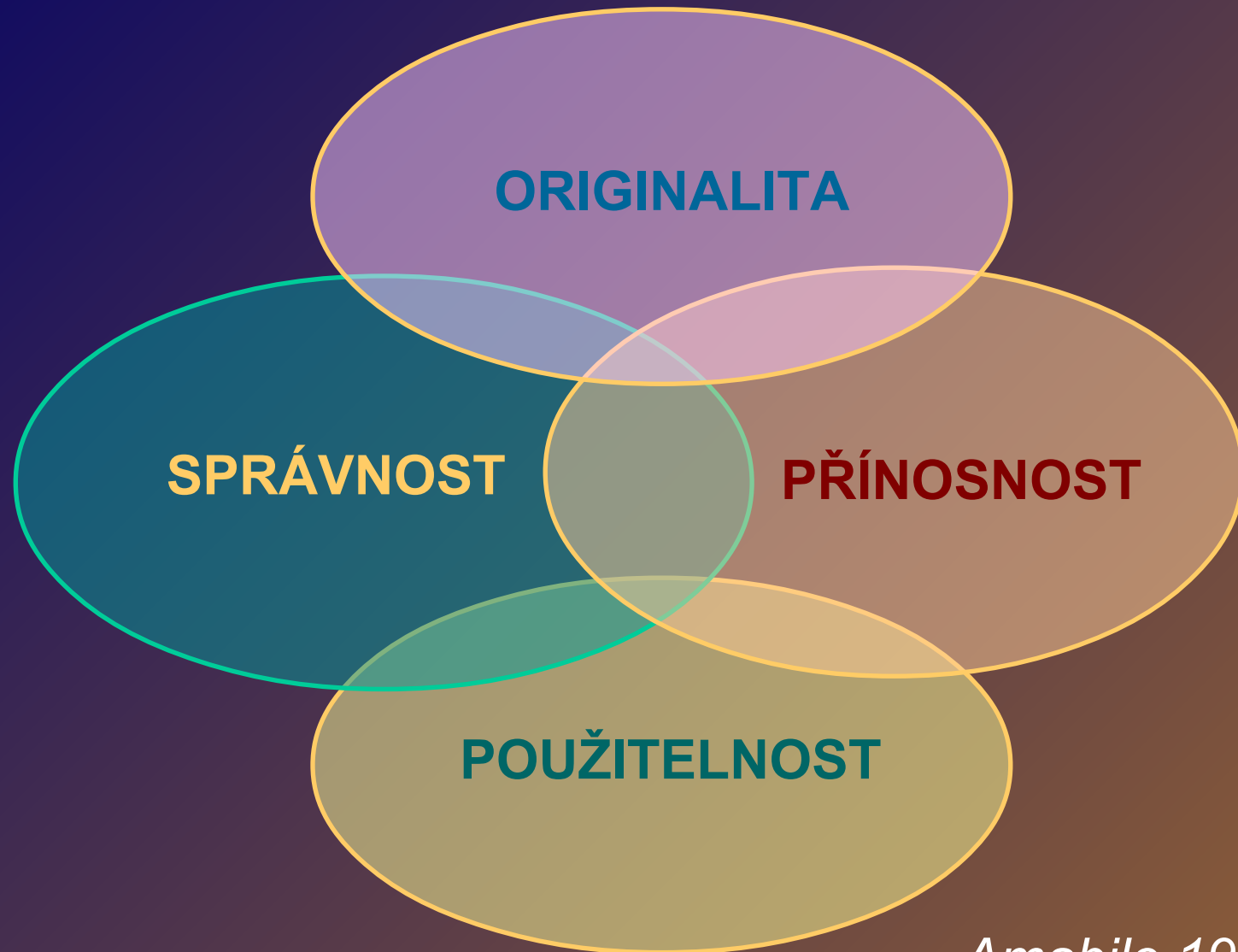
■ Homospaciální proces = aktivní vybavení dvou nebo více samostatných entit ve stejném prostoru, vedoucí k vytvoření nových totožností. Konkrétní entity (tváře, krajiny, zvuky, nápisy) se vzájemně překrývají, propojují apod. a vyplní prostor vnímání. Proces identifikovaný v tvorbě nositelů Nobelovy ceny – vědců, spisovatelů atd.

Rothenberg, 2001

Edvard
Munch:
Úzkost,
1894

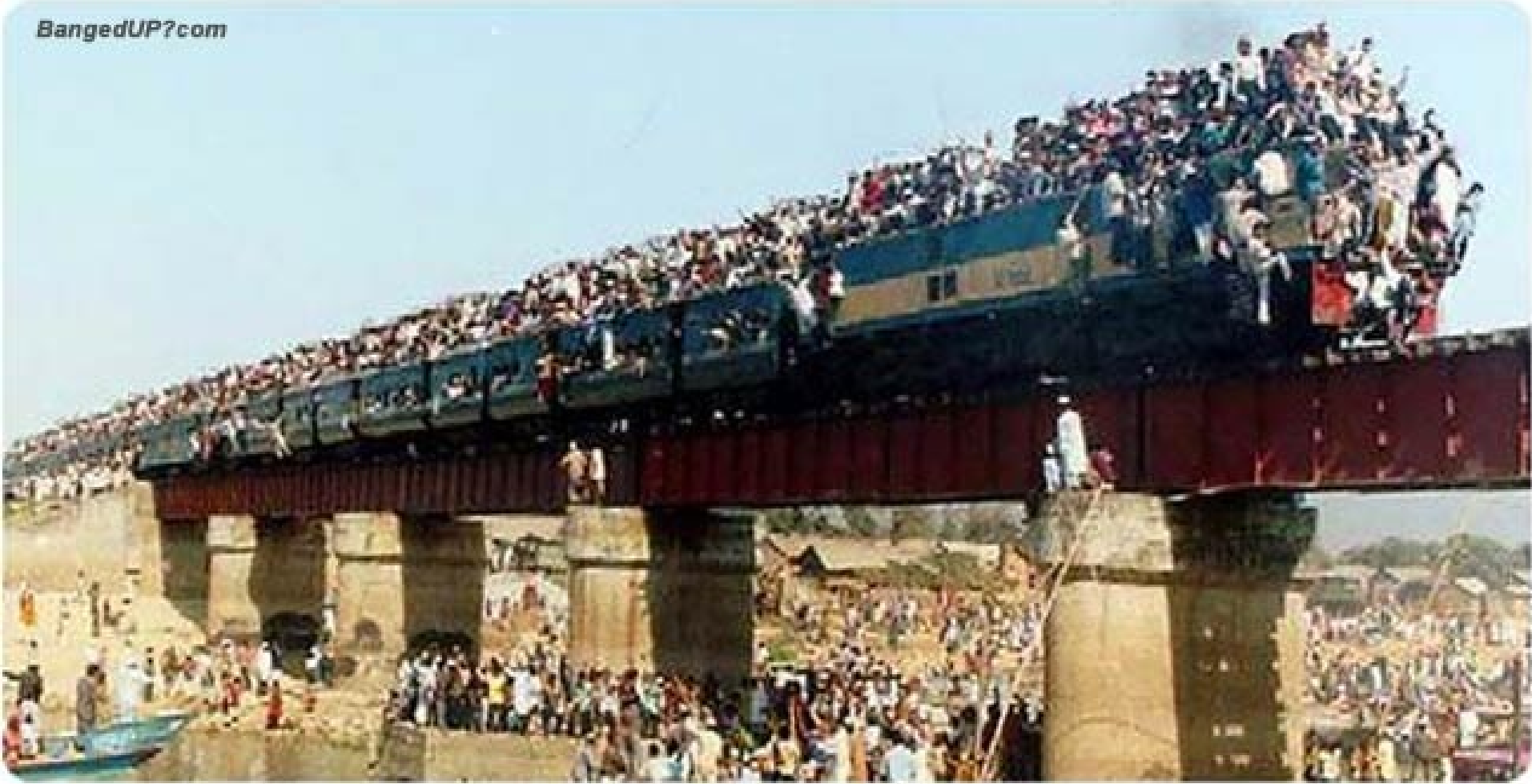
KRITÉRIA KREATIVITY

Amabile 1983

ZADÁNÍ: ZVÝŠIT PŘEPRAVNÍ KAPACITU VLAKU

BangedUP?com

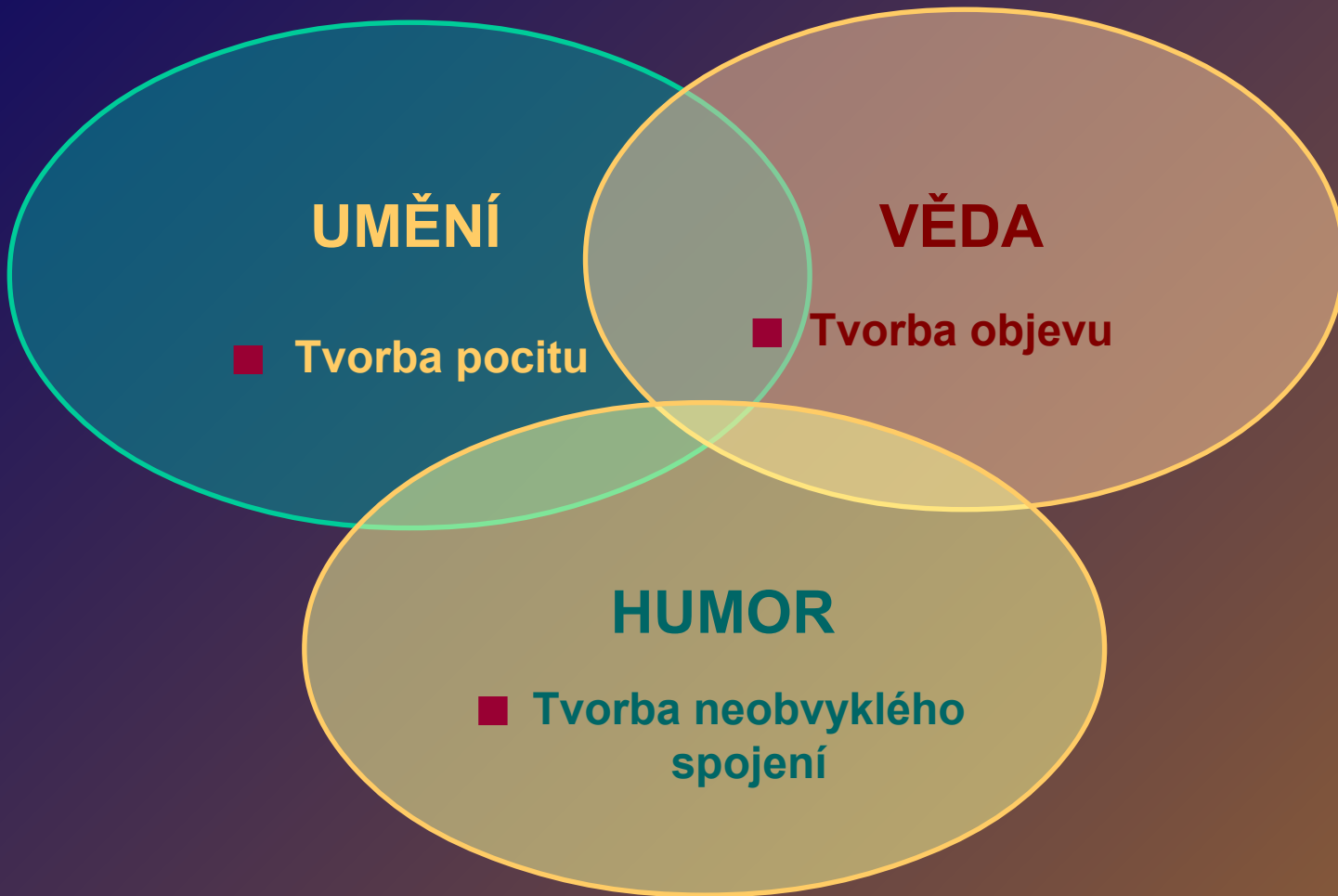
■ ORIGINALITA

■ SPRÁVNOST

■ POUŽITELNOST

■ PŘÍNOSNOST

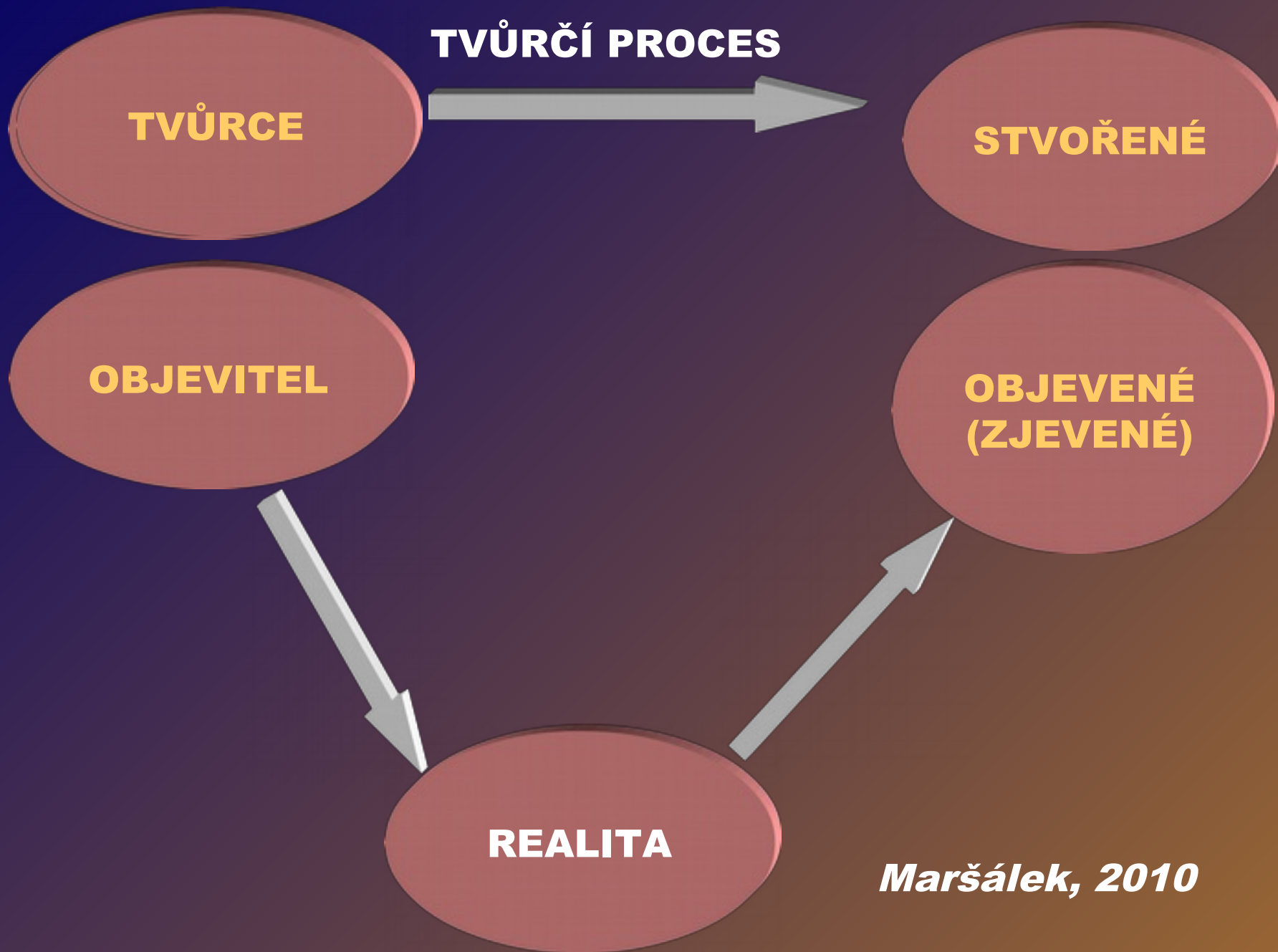
OBLASTI UPLATNĚNÍ KREATIVITY

**POMOCÍ JEDINÉ ČÁRY
UDĚLEJTE Z OBRÁZKU
VTIP. JE POVOLENA
JAKÁKOLI TLOUŠTKA
A BARVA ČÁRY.**

Maršálek, 2010

OTÁZKA A ODPOVĚĎ V TVORBĚ

- Tvůrce položí ve správnou chvíli správnou otázku. (Může to trvat staletí).

- Správné odpovědi však existují odjakživa.

Jeho čin může být jistě slavný, ale,
upřímně řečeno, Amerika by existovala, i
kdyby se nikdy nenarodil Kryštof
Kolumbus.

To je pravda, ale byla by škoda,
kdybychom nebyli u toho.

A 3D architectural rendering of a complex, multi-tiered structure, possibly a temple or a fortress, set against a background of a dense, green, forest-like environment. The structure features a prominent waterfall cascading down a central tower. In the foreground, there is a house with a red-tiled roof. The entire scene is overlaid with a white banner containing the text "DĚKUJI ZA POZORNOST" in blue, bold, uppercase letters.

DĚKUJI ZA POZORNOST